

**OBJAŚNIENIA PRZYJĘTYCH WARTOŚCI
DO WIELOLETNIEJ PROGNOZY FINANSOWEJ
WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO
NA LATA 2011-2020**

Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. nr 157, poz. 1240 ze zm.) wprowadziła art. 226 i następnymi obowiązek sporządzenia przez jednostki samorządu terytorialnego wieloletniej prognozy finansowej (WPF) na lata 2011 i następne. Jest to rozwiązanie nowe i w założeniu przepisów ustawy o finansach publicznych ma stanowić narzędzie zapewniające racjonalne i realne planowanie zadań oraz długu w sektorze

samorządowym, a co za tym idzie w całym sektorze finansów publicznych w kilkuletniej perspektywie.

WPF ma stanowić dokument strategiczny i priorytetowy, jeżeli chodzi o kreowanie kierunków rozwoju Województwa Śląskiego, poprzez długoplanowe, wieloletnie ujęcie potrzeb i możliwości finansowych regionu. Prognozowanie wieloletnie umożliwia również ocenę kondycji finansowej Województwa w dłuższej perspektywie, zachęca do koncentracji zasobów na istotnych zadaniach oraz unikania rozproszenia środków finansowych na realizację zamierzeń o znikomym znaczeniu dla rozwoju Województwa.

Zgodnie z art. 227 ustawy o finansach publicznych jednostka samorządu terytorialnego ma obowiązek sporządzenia prognozy co najmniej na okres roku budżetowego oraz trzech kolejnych lat. Okres objęty wieloletnią prognozą finansową nie może być jednak krótszy niż okres, na jaki przyjęto limity wydatków związane z przedsięwzięciami. Ponieważ nie prognozuje się wydatków na przedsięwzięcia wykraczające poza rok 2020, dlatego WPF Województwa Śląskiego obejmuje lata 2011-2020. Ponadto prognoza długu również nie wykracza poza ten rok – Województwo Śląskie zaciągnęło lub zamierza zaciągnąć zobowiązania z tytułu kredytów maksymalnie do 2020 roku.

W pracach nad WPF konieczne było przeanalizowanie nie tylko sytuacji ekonomicznej i finansowej kraju, ale również zwrócenie uwagi na prognozy demograficzne i społeczne, które formułowane są przez ekspertów, naukowców czy instytucje województwa. Dzięki temu WPF jest nie tylko dokumentem przedstawiającym dane finansowe, ale również projekcję wszelkich procesów ważnych dla funkcjonowania tej jednostki samorządu. Takie podejście pozwala uniknąć sporządzenia wyłącznie sformalizowanej treści WPF wymaganej przez ustawę o finansach publicznych, ale przede wszystkim ma to być dokument spójny tak z planami wieloletnimi Państwa, jak i przyjętą przez Województwo Strategią Rozwoju „Śląskie 2020” na lata 2011-2020. Priorytetem przy tworzeniu WPF, a zwłaszcza katalogu przedsięwzięć, było odniesienie się do powyższej Strategii, która pod względem oceny sytuacji społeczno-gospodarczej regionu jest opracowaniem najpełniejszym.

Biorąc pod uwagę całokształt przepisów regulujących tworzenie wieloletniej prognozy finansowej, trzeba przybliżyć ryzyko związane z planowaniem wieloletnim.

Podstawowym zagrożeniem jest tu brak możliwości dostosowania tego dokumentu do realiów społeczno-gospodarczych.

Ryzyko związane z planowaniem wieloletnim może występować zarówno po stronie dochodowej jak i po stronie wydatkowej.

Elementy mające wpływ na ryzyko planowania wieloletniego po stronie dochodowej to przede wszystkim czynniki związane z demografią, częstymi zmianami aktów prawnych regulujących poziom dochodów województwa oraz infrastrukturą. Zwiększanie się zatrudnienia ma pozytywny wpływ na sytuację ekonomiczną, podczas gdy jego zmniejszanie znajduje szybko negatywne odzwierciedlenie w wysokości dochodów województwa z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych. Również negatywne tendencje demograficzne takie jak: ujemny przyrost naturalny, ujemne saldo migracji, rosnący wskaźnik starzenia się społeczeństwa, wysoki wskaźnik zachorowalności i umieralności wpływają na ryzyko związane z planowaniem wieloletnim.

Po stronie wydatków samorządu województwa ryzyko wiąże się przede wszystkim z zakładanym wzrostem podatku od towarów i usług (VAT). Wzrost o 1% podatku VAT w roku przyszłym w sposób istotny zwiększy wydatki np. związane z realizacją inwestycji. Wzrost ten został uwzględniony w limitach wydatków związanych z przedsięwzięciami majątkowymi zawartymi w załączniku 3 do projektu uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego w sprawie przyjęcia WPF.

Czynniki ryzyka zostały zdiagnozowane w Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020”. Podstawowe znaczenie mogą mieć tutaj: zły stan techniczny i niedoinwestowanie infrastruktury komunikacyjnej, telekomunikacyjnej i środowiskowej, niska wartość wydatków na badania i rozwój w relacji do PKB województwa oraz niski stopień współpracy pomiędzy sferą badań i rozwoju a przedsiębiorstwami.

Wieloletnia prognoza finansowa może przyczynić się do zwiększenia gospodarności i oszczędności w zarządzaniu środkami publicznymi i jako wieloletni dokument planistyczny może wspomóc absorpcję środków z funduszy unijnych.

W niniejszych objaśnieniach opisano krok po kroku sposób sporządzenia prognozy tak, by przy jednoczesnym zachowaniu szczegółowości opracowania, dokument był jasny, przejrzysty i zrozumiały.

Objaśnienia przyjętych wartości do Wieloletniej Prognozy Finansowej podzielono na dwie części, pierwsza obejmuje prognozę dochodów, a druga dotyczy prognozy wydatków Województwa Śląskiego.

I. PROGNOZA DOCHODÓW

W okresie prognozowanym, na ogólną kwotę dochodów Województwa Śląskiego składają się dochody własne oraz dotacje na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej.

Prognoza obejmuje następujące kategorie dochodów bieżących i majątkowych Województwa Śląskiego:

- 1) dochody własne (w tym udziały we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych oraz z podatku dochodowego od osób prawnych),
- 2) subwencję ogólną,
- 3) dotacje celowe na zadania własne.

Trudno jest dokonać analizy dochodów Województwa Śląskiego bez odniesienia do założeń makroekonomicznych projektu budżetu państwa. Podyktowane jest to przede wszystkim konstrukcją źródeł dochodów jakie ma województwo samorządowe. Nawet w przypadku dochodów własnych budżet Województwa Śląskiego zależy prawie całkowicie od budżetu państwa, nie posiada w zasadzie żadnego wpływu na wysokość swoich dochodów. Rodzi to bardzo poważne problemy w oszacowaniu dochodów i wydatków w perspektywie wieloletniej.

W podstawowych wielkościach dochodów budżetu własnego, tj. w dochodach z tytułu udziału województwa w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa, subwencji ogólnej, a zwłaszcza dotacji celowych planowanie zależy wyłącznie od informacji przekazywanych corocznie przez administrację rządową. Dlatego w pracach nad WPF Województwa Śląskiego wzięto pod uwagę założenia jakie zostały przyjęte przez Radę Ministrów przy konstrukcji Wieloletniego Planu Finansowego Państwa na rok 2011 i lata następne. Przeanalizowane zostały nie tylko prognozy administracji rządowej, ale również, by zachować i wypełnić przesłankę realności WPF, odpowiednie, liczne opracowania instytucji i ekspertów ekonomicznych niezależnych od rządu.

Wśród prognozowanych dochodów własnych bieżących uwzględniono w szczególności dochody z poniższych źródeł:

1. Wpływy z tytułu udziału w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa

Wpływy z tytułu udziału w podatkach dochodowych mają podstawowe znaczenie w strukturze dochodów własnych Województwa Śląskiego od początku funkcjonowania samorządu województwa. Stanowią one około 75 % dochodów własnych ogółem, więc ich znaczenie w prognozie jest priorytetowe. Jak zostało wykazane w licznych analizach

ekonomicznych – podstawowy wpływ na prognozowane wielkości będą mieć dwa wskaźniki – **wzrost produktu krajowego brutto** oraz **stopa bezrobocia**. Im więcej bowiem ludzi będzie miało pracę, tym więcej wpływów z podatku dochodowego od osób fizycznych będzie miał budżet państwa, a co za tym idzie - tym większe będą dochody województwa z tytułu udziału w tym podatku. Województwo Śląskie znajduje się z punktu widzenia powyższych wskaźników w grupie najsilniejszych gospodarczo regionów Polski. Wytwarza się tutaj aż 13% PKB, co daje drugie miejsce w kraju. Również pod względem bezrobocia Województwo Śląskie jest regionem o niższych wskaźnikach od ogólnopolskich.

Oczywiście im dłuższy jest okres planowania tym trudniejsze jest przewidywanie wpływu czynników ekonomicznych czy ryzyka na wysokość dochodów. Wieloletnia Prognoza Finansowa Województwa Śląskiego zawiera bardzo ostrożne szacunki dochodów.

Analiza danych makroekonomicznych przedstawianych przez Ministerstwo Finansów, ale również instytucji i ekspertów niezależnych wskazuje, iż najtrudniejszy okres kryzysu przypadał na 4 kwartał 2009 roku oraz na cały rok 2010. Od roku 2011 szacuje się wzrost PKB państwa w granicach 3,5-3,7 %, a w latach 2012 i 2013 nawet powyżej 4%. Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową prognozuje stopę bezrobocia w 2011 r. w wysokości 10,8%. Narodowy Bank Polski w projekcji z czerwca 2010 r. również prognozował spadek stopy bezrobocia w 2011 r. i latach następnych.

Powyższe dane pozwalają przyjąć wzrost dochodów Województwa z tytułu udziału w podatkach na bezpiecznym poziomie o 1% rocznie, gdzie bazą jest plan wpływów z tych podatków w 2010 roku.

2. Dochody jednostek budżetowych

Dochody jednostek budżetowych są drugim istotnym źródłem dochodów Województwa Śląskiego. W odróżnieniu jednak od udziałów Województwa w podatkach dochodowych stanowiących dochód budżetu państwa są to dochody podlegające znacznym wahaniom. Źródło to charakteryzuje się ponadto silnym zróżnicowaniem. Znajdują się tutaj dochody uzyskiwane przez biura geodezji i terenów rolnych z tytułu opłat za scalanie gruntów w obszarze Województwa Śląskiego. Dochody te planuje się uzyskać na podstawie stosownych umów zawieranych przez biura z innymi jednostkami samorządu terytorialnego – powiatami oraz gminami. Prace scaleniowe planuje się również kontynuować w ramach Programu

Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 na obiektach dla których zostały wykonane założenia do projektu scalania wraz z oceną wpływu projektu na środowisko. Są to więc projekty planistycznie zaawansowane, a co za tym idzie dochód oszacowany na poszczególne lata jest realny do osiągnięcia.

Województwo Śląskie planuje również osiągnąć dochody z tytułu najmu i dzierżawy mienia – zostały one zaplanowane w oparciu o zawarte już umowy. Zaznaczyć należy, iż w przypadku przejęcia lub nabycia nieruchomości nowych, a następnie ich wynajęcie przez Województwo Śląskie zwiększą się wpływy z tego tytułu. Śląski Zarząd Nieruchomości planuje również dochody z tytułu odsetek od nieterminowo regulowanych zapłat należności tej jednostki. Po analizie danych z lat ubiegłych (2005-2009) oraz roku bieżącego w zakresie dochodów jednostek budżetowych prognozuje się również na lata przyszłe dochody z tytułu usług przez nie świadczonych – są to dochody wykazane przede wszystkim przez Śląski Ogród Zoologiczny w Chorzowie, Planetarium i Obserwatorium Astronomiczne w Chorzowie z tytułu sprzedaży biletów i przez jednostki oświatowe Województwa Śląskiego głównie dzięki wpłatom uczniów i personelu za pobyt i wyżywienie w tych jednostkach.

W prognozie na rok 2011 ujęto zwrot podatku VAT w związku z realizacją projektu „Budowa nowej siedziby Muzeum Śląskiego w Katowicach” (priorytet VI, Działanie 6.1 Regionalnego Programu Operacyjnego). Jest to kwota ponad 24 mln, która nie wystąpi w 2012 roku i w latach następnych. Również wyłącznie w 2011 roku przewidziana jest kwota 3,6 mln zł, która stanowić ma dochód Województwa Śląskiego z tytułu dzierżawy majątku jakim są 4 elektryczne zespoły trakcyjne typu FLIRT zakupione w 2008 r. Zgodnie z zawartymi umowami dzierżawy w Przewozami Regionalnymi Sp. z o.o. tabor ten jest eksploatowany przez przewoźnika kolejowego i wykorzystywany do przewozów pasażerskich na obszarze województwa. Powyższe umowy są zawarte na czas oznaczony i obowiązują do 31 grudnia 2011 r.

W latach 2013-2020 dochody jednostek budżetowych zaplanowano na poziomie 26 mln zł rocznie.

3. Bieżące dochody własne ze źródeł wynikających z odrębnych przepisów

W tej kategorii ujęto dochody, które Województwo Śląskie uzyskuje na podstawie ustaw szczególnych, najczęściej związanych z wykonywaniem zadań merytorycznych. W porównaniu z dwoma pierwszymi źródłami ich wysokość jest dużo niższa. Wśród tych dochodów wyszczególnić można:

- 10% kwoty uzyskiwanej w związku z gromadzeniem środków z opłat i kar za korzystanie ze środowiska;
- wpływy z opłat za koncesje i licencje na regularny przewóz osób;
- 2% wpływów z opłaty produktowej;
- 5% dochodów uzyskiwanych na rzecz budżetu państwa w związku z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej;
- wpływy za wydawanie zezwoleń na obrót hurtowy napojami alkoholowymi o zawartości do 18% alkoholu;
- opłata za udostępnianie dokumentów i materiałów zasobu geodezyjnego;
- opłata za wyłączenie gruntów rolnych z produkcji.

Cechą charakterystyczną powyższych źródeł dochodów jest ich stabilność, o czym świadczy analiza historyczna przepisów. Ustawy szczegółowe zawierają stałe rozwiązania na podstawie których są pobierane powyższe opłaty.

Wyjątkiem od powyższej reguły są dochody za udostępnianie dokumentów i materiałów zasobu geodezyjnego oraz wyłączenie gruntów rolnych z produkcji i dotyczy to tylko roku 2011. Zgodnie bowiem z art. 90 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. - przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1241 ze zm.) z dniem 31 grudnia 2010 r. likwiduje się fundusze celowe, w tym Wojewódzki Fundusz Gospodarki Zasobem Geodezyjnym i Kartograficznym oraz Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych. Środki pieniężne zlikwidowanych funduszy celowych zgodnie z art. 90 ust. 3 ww. ustawy z dniem 1 stycznia 2011 r. stają się dochodami budżetu Województwa. Po ich likwidacji Województwo Śląskie uzyska jednorazowy dochód (np. 2 985 000 zł w przypadku Wojewódzkiego Funduszu Gospodarki Zasobem Geodezyjnym i Kartograficznym) związany z przelewem stanu środków obrotowych funduszu na koniec roku 2010. Dlatego w roku 2012 i kolejnych latach następuje tak znaczny spadek tych dochodów, bowiem począwszy od 2011 roku dochodami budżetu Województwa Śląskiego, zgodnie z art. 41b ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2005 r. Nr 240, poz. 2027, ze zm.) będą tylko wpływy ze sprzedaży map oraz innych materiałów i informacji pochodzących z wojewódzkiego zasobu geodezyjnego i kartograficznego (szacowane rocznie w wysokości 184 495 zł). Natomiast dochody związane z wyłączeniem z produkcji gruntów rolnych są pobierane na podstawie ustawy z dnia 3 lutego 1995 roku o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2004 r. Nr 121, poz. 1266 ze zm.). Dochody powstają z wpłat z wydanych

na 10 lat decyzji powiatu ustalających opłaty roczne i jednorazowe z tytułu wyłączenia gruntów rolnych z produkcji. W decyzjach tych określona jest wysokość opłat, jakie dany podmiot ma uiścić na rzecz województwa za wyłączenie gruntu z produkcji rolnej. Wysokość dochodów z tego tytułu zależeć będzie od ilości decyzji, a to z kolei zależy od ilości składanych wniosków do powiatu. Stopniowo kończą się wpłaty uzyskiwane na podstawie decyzji dwudziestoletnich (ostatnie opłaty roczne kończą się w roku 2014), a nowelizacja wyżej wymienionej ustawy w 2009 roku, wprowadzająca „odrolnienie” gruntów w miastach, spowodowała zmniejszenie ilości wydawanych nowych decyzji z naliczeniem stałych opłat.

4. Odsetki od środków finansowych zgromadzonych na rachunkach bankowych

Kolejnym istotnym źródłem dochodów bieżących Województwa Śląskiego są odsetki od środków finansowych. Są to dochody uzyskiwane zarówno na podstawie umowy z bankiem prowadzącym obsługę budżetu Województwa Śląskiego jak i jednorazowo zawieranych transakcji lokat bankowych czasowo wolnych środków budżetowych. Umowa z bankiem prowadzącym obsługę budżetu Województwa Śląskiego zawiera specjalną konstrukcję ustalającą wysokość oprocentowania środków publicznych zgromadzonych na rachunkach bankowych. Pozwoliło to osiągnąć znaczące dochody w latach 2007-2008, kiedy sytuacja ekonomiczna kraju była bardzo dobra. Kondycja finansowa przedsiębiorstw oraz dochody osób fizycznych przyczyniły się w tym okresie do przekroczenia planowanych dochodów z tytułu udziału w podatkach: dochodowym od osób fizycznych i od osób prawnych, a to oznaczało wyższe wpływy związane z ich oprocentowaniem. Umowa z bankiem zawiera również klauzulę lokat jednodniowych typu "overnight" - w przypadku, gdy oprocentowanie na podstawie WIBID O/N (jednodniowego) jest wyższe niż na podstawie standardowego miesięcznego oprocentowania umownego, wtedy wszystkie środki zgromadzone na rachunku bieżącym Województwa Śląskiego są lokowane "przez noc" na rynku międzybankowym. W przypadku występowania czasowo wolnych środków budżetowych Województwo Śląskie lokuje je w bankach na zasadach negocjacji wysokości oprocentowania. Najczęściej lokaty takie zakładane są na okres 1 miesiąca lub krócej, przy zachowaniu płynności finansowej i terminowej realizacji zobowiązań Województwa. Ponieważ dochody związane z odsetkami odnoszą się bezpośrednio do koniunktury ekonomicznej na rynkach finansowych, dlatego bardzo trudnym zadaniem jest oszacowanie ich wysokości. Jednakże instytucje bankowe prowadzą projekcję stopy WIBID 1M na dłuższe okresy i ponieważ o tę stopę oparta jest wysokość oprocentowania rachunków Województwa

to możliwe jest prognozowanie dochodów z tego tytułu. Analiza prognoz bankowych stopy WIBID 1M świadczy o tym, iż rok budżetowy 2010 jest rokiem, w którym występuje minimum wysokości tego wskaźnika. Niemniej należy wziąć pod uwagę zakaz lokowania środków pochodzących z dotacji celowych z budżetu państwa zawarty w ustawie o finansach publicznych, co wpływa niekorzystnie na wysokość dochodów z tego tytułu. Art. 48 ustawy o finansach publicznych stanowi bowiem, że jednostki sektora finansów publicznych mogą dokonywać lokat wolnych środków, z wyjątkiem środków pochodzących z dotacji z budżetu. Biorąc pod uwagę wszystkie powyższe argumenty, przyjęto dochody z tytułu odsetek od środków finansowych zgromadzonych na rachunkach na stałym poziomie.

5. Dochody związane z realizacją zadań w ramach funduszy strukturalnych

Kwoty powyższych dochodów związane są z realizowanymi przez Województwo Śląskie programami operacyjnymi – Programem Operacyjnym Kapitał Ludzki oraz Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Śląskiego. Ujęta w WPF kwota wynika z planowanych do poniesienia we wskazanych latach wydatków na rzecz Beneficjentów PO KL. Kwoty te różnią się w poszczególnych latach z uwagi na dobiegający końca okres programowania 2007-2013, co przekłada się na coraz mniejszy poziom kontraktowania środków, a co za tym idzie odpowiednio niższy poziom planowanych do poniesienia płatności.

Również w przypadku Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego zróżnicowanie kwot planowanych dochodów w WPF w latach przyszłych wynika przede wszystkim z indykatywnego harmonogramu konkursów na lata 2007-2013 przyjętego przez Zarząd Województwa Śląskiego, a także planowanych płatności wynikających z „Harmonogramu składania wniosków o płatność” bądź „Harmonogramu zadaniowo – finansowego realizacji projektu” będących załącznikami do umowy o dofinansowanie projektu w ramach RPO WSL 2007-2013.

W prognozie dochodów własnych majątkowych uwzględniono w szczególności dochody według poniższych tytułów:

1. Dochody ze sprzedaży majątku

Projektowane na lata przyszłe dochody majątkowe Województwa Śląskiego ze sprzedaży mienia dotyczą przede wszystkim planowanego zbycia nieruchomości zbędnych dla

działalności statutowej województwa oraz jego jednostek organizacyjnych. Wysokość prognozowanych w latach 2011-2016 dochodów jest różna, gdyż jest zależna od rodzaju, wielkości i atrakcyjności nieruchomości przewidywanych do sprzedaży. Uwarunkowane jest to również koniecznością odpowiedniego ich przygotowania w kontekście ustaleń planów zagospodarowania przestrzennego (opracowanie planu, opłata planistyczna) wykonanie podziałów, a w przypadku mieszkań, także doprowadzenia do stanu technicznego umożliwiającego uzyskanie zaświadczeń o samodzielności lokali. W latach 2017-2020 zaplanowano dochody na zbliżonym poziomie.

2. Dochody związane z realizacją zadań w ramach funduszy strukturalnych

Zmiany kwot związane są, tak samo jak w przypadku dochodów bieżących, z realizowanymi przez Województwo Śląskie programami operacyjnymi – Programem Operacyjnym Kapitał Ludzki oraz Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Śląskiego.

3. Dochody ze źródeł pozabudżetowych

Dochody ze źródeł pozabudżetowych wynikają ze szczególnych umów podpisywanych przez Województwo Śląskie na realizację konkretnych zadań jednorocznych. Dlatego ich prognoza obejmuje wyłącznie rok 2011. Głównie są to środki pochodzące z Funduszu Kolejowego, które stanowić będą wkład własny Województwa na zakup 1 sztuki elektrycznego zespołu trakcyjnego do wykonywania pasażerskich przewozów regionalnych. Ponadto w 2011 roku planuje się pozyskać środki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach na zadania dotyczące bezpieczeństwa przeciwpowodziowego, ochrony przyrody, opracowania programów i prowadzenia konferencji związanych z ochroną środowiska. W latach 2012 i następnych nie planuje się dochodów z tego tytułu, ze względu na brak podpisanych, długoterminowych umów.

Subwencja ogólna

Od początku istnienia samorządu województwa znaczącą częścią dochodów budżetu własnego jest subwencja ogólna. Subwencja dzieli się na poszczególne części, które zmieniały się na przestrzeni obowiązywania ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Części te odzwierciedlały obszary, które ustawodawca miał zamiar wspierać. Takim przykładem może być część drogowa subwencji ogólnej. W obecnie panującym porządku prawnym subwencja ogólna w przypadku Województwa Śląskiego dzieli się na trzy

części: oświatową, wyrównawczą i regionalną. Zasady ich obliczania zawierają przepisy ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r., nr 80, poz. 526 ze zm.).

Samorząd województwa otrzymuje z Ministerstwa Finansów informację o wysokości subwencji ogólnej na dany rok budżetowy. Z powyższych względów prognozowanie wysokości poszczególnych części subwencji ogólnej na lata przyszłe jest bardzo utrudnione. Analiza historyczna dowodzi bowiem znacznych zmian - niektóre części pozostają stale, zmienia się tylko ich wysokość - np. część oświatowa, natomiast inne są ruchome, a np. część drogowa została z zakresu subwencji ogólnej usunięta. Niemniej to właśnie analiza danych historycznych pozwala na dokonanie prognozy wysokości dochodów Województwa Śląskiego z tytułu subwencji ogólnej. O ile bowiem zmianie ulegają poszczególne części subwencji, o tyle wysokość samej subwencji ogólnej wykazuje tendencję wzrostową. Obrazuje to poniższe zestawienie:

Tabela 1

**DOCHODY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO
Z TYTUŁU SUBWENCJI OGÓLNEJ**

w zł

LATA	2007 - wykonanie	2008- wykonanie	2009 - wykonanie	Plan 2010	Projekt 2011
SUBWENCJA OGÓLNA	103 276 499	129 782 614	169 008 032	171 380 946	204 139 812
1. Część oświatowa	92 764 565	99 441 031	104 069 246	107 657 946	114 485 434
2. Część wyrównawcza	0	12 001 550	43 026 362	48 835 230	79 456 637
3. Część regionalna	10 511 934	12 340 033	13 750 924	14 887 068	10 197 869
4. Część uzupełniająca	0	6 000 000	8 161 500	0	0

Dane w tabeli 1 wyraźnie wskazują na stały wzrost wysokości subwencji ogólnej Województwa Śląskiego w poszczególnych latach. Utrzymuje się on również w roku 2010 oraz w projekcie na rok 2011. Jest to wystarczający argument by przyjąć założenie, iż jest to podstawa do uznania stałego poziomu dochodów z tytułu subwencji ogólnej Województwa Śląskiego w latach 2012-2020. Bazą wyliczenia będzie w tym przypadku projektowana wysokość tych dochodów na rok 2011.

Dotacje celowe

Najtrudniejszym źródłem pod względem długookresowego prognozowania dochodów Województwa Śląskiego są dotacje celowe na zadania własne. Wysokość dotacji celowych podlega największym zmianom, a planowanie ich na dłuższe okresy w zasadzie jest rzeczą

niemożliwą. Dotacje są bowiem ściśle związane z zadaniami realizowanymi przez jednostkę samorządu terytorialnego. Jednostka samorządu terytorialnego otrzymuje środki z dotacji na realizację konkretnego zadania. Z tego powodu dość proste jest określenie wysokości dochodów z tego tytułu, ale wyłącznie na okres na jaki przewiduje się realizację zadania (np. zgodnie z przewidzianym harmonogramem). Środków z dotacji celowej nie można przeznaczyć na inne programy czy projekty. Nie można prognozować dochodów z tego tytułu, jeżeli Województwo Śląskie nie ma pewności, że otrzyma środki finansowe na realizację konkretnego zadania. Dopiero podpisanie umowy dotacji pomiędzy Województwem a innym podmiotem (np. z dysponentem środków budżetu państwa - Ministrem) pozwala na ujęcie wpływu środków finansowych w danym okresie. Z tego powodu nie można oszacować wysokości dochodów z tytułu dotacji celowych w latach przyszłych tylko dlatego, że jednostka samorządu przewiduje realizację jakiegoś zadania w przyszłości, nawet w przypadku, gdy znane są potrzebne nakłady finansowe i harmonogram ponoszenia wydatków w poszczególnych latach.

Nie ma możliwości dokonania również żadnych analiz historycznych, właśnie ze względów wymienionych powyżej - zadania, które zrealizowano z pomocą środków pochodzących z dotacji zostały zakończone i nie można planować na ich podstawie wysokości dotacji w latach przyszłych.

Województwo Śląskie w obowiązującym porządku prawnym może otrzymać dotację z budżetu państwa przeznaczoną na realizację zadania własnego, realizowanego w ramach programów europejskich - POKL, RPO. Możliwe jest również otrzymanie dotacji celowej

Tabela 2

PROGNOZA DOCHODÓW BUDŻETU WŁASNEGO WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO W LATACH 2011 – 2020

w zł

Lp.	Źródła dochodu	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
I	DOCHODY WŁASNE - ogółem	745 132 159	632 622 985	613 954 184	615 849 879	615 912 287	622 651 851	630 561 832	636 234 505	641 628 258	647 432 779
	w tym bieżące:	642 070 299	624 268 221	610 207 584	610 228 279	613 690 687	619 205 251	625 015 232	630 687 905	636 231 658	642 036 179
	1. Udział w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa, w tym:	555 500 000	561 055 000	566 665 550	572 332 205	578 055 528	583 836 083	589 674 444	595 571 188	601 526 900	607 542 169
	- udział w podatku dochodowym od osób fizycznych (1,6%)	111 100 000	112 211 000	113 333 110	114 466 441	115 611 106	116 767 217	117 934 889	119 114 238	120 305 380	121 508 434
	- udział w podatku dochodowym od osób prawnych (14,75%)	444 400 000	448 844 000	453 332 440	457 865 764	462 444 422	467 068 866	471 739 555	476 456 950	481 221 520	486 033 735
	2. Dochody jednostek budżetowych	56 769 386	39 008 269	26 719 296	26 530 999	26 477 248	26 412 257	26 483 877	26 459 806	26 347 847	26 338 099
	3. 10% kwoty uzyskiwanej w związku z gromadzeniem środków z opłat i kar za korzystanie ze środowiska	5 000	5 000	2 000	2 000	2 000	1 000	1 000	1 000	1 000	0
	4. Wpływy z opłat za koncesje i licencje	150 000	150 000	150 000	150 000	150 000	150 000	150 000	150 000	150 000	150 000
	5. 2% wpływów z opłaty produktowej	10 000	10 000	10 000	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000
	6. 5% dochodów uzyskiwanych na rzecz budżetu państwa w związku z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej	13 684	13 116	13 116	13 116	13 116	13 116	13 116	13 116	13 116	13 116
	7. Odsetki od środków finansowych na rachunkach bankowych i bonów skarbowych	4 000 000	4 000 000	4 000 000	4 000 000	4 000 000	4 000 000	4 000 000	4 000 000	4 000 000	4 000 000
	8. Wpływy za wydawanie zezwoleń na obrót hurtowy napojami alkoholowymi o zawartości do 18% alkoholu	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
Lp.	Źródła dochodu	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020

	9. Opłata za udostępnianie dokumentów i materiałów zasobu geodezyjnego	3 169 495	184 795	184 795	184 795	184 795	184 795	184 795	184 795	184 795	184 795
	10. Opłata za wyłączenie gruntów rolnych z produkcji	3 950 000	3 500 000	3 300 000	3 000 000	2 800 000	2 600 000	2 500 000	2 300 000	2 000 000	1 800 000
	11. Fundusze strukturalne (m.inn. EFRR, EFS)	15 922 772	14 342 041	7 162 827	2 007 164	0	0	0	0	0	0
	12.Środki ze źródeł pozabudżetowych	579 962	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	w tym majątkowe:	103 061 860	8 354 764	3 746 600	5 621 600	2 221 600	3 446 600	5 546 600	5 546 600	5 396 600	5 396 600
	1. Dochody z majątku województwa	5 172 400	7 296 600	3 746 600	5 621 600	2 221 600	3 446 600	5 546 600	5 546 600	5 396 600	5 396 600
	w tym ze sprzedaży majątku	5 097 400	7 296 600	3 746 600	5 621 600	2 221 600	3 446 600	5 546 600	5 546 600	5 396 600	5 396 600
	2. Fundusze strukturalne (m.inn. EFRR, EFS)	91 449 460	1 058 164	0	0	0	0	0	0	0	0
	3. Środki ze źródeł pozabudżetowych	6 440 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
II	SUBWENCJA OGÓLNA	204 139 940	204 139 940	204 139 940	204 139 940	204 139 940	204 139 940	204 139 940	204 139 940	204 139 940	204 139 940
	1. Część oświatowa	114 485 434	114 485 434	114 485 434	114 485 434	114 485 434	114 485 434	114 485 434	114 485 434	114 485 434	114 485 434
	2. Część wyrównawcza	79 456 637	79 456 637	79 456 637	79 456 637	79 456 637	79 456 637	79 456 637	79 456 637	79 456 637	79 456 637
	3. Część regionalna	10 197 869	10 197 869	10 197 869	10 197 869	10 197 869	10 197 869	10 197 869	10 197 869	10 197 869	10 197 869
III	DOTACJE CELOWE NA ZADANIA WŁASNE	284 046 812	384 496 747	438 673 429	345 008 233	40 143 966	4 135 025	4 135 025	4 135 025	4 135 025	4 135 025
	1. Z budżetu państwa (RPO; PO KL)	9 584 750	52 200	56 250	0	0	0	0	0	0	0
	w tym majątkowe:	7 293 750	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	2. Dotacje celowe do zadań realizowanych w ramach RPO i POKL	181 244 073	128 797 522	115 682 154	56 173 208	36 008 941	0	0	0	0	0
	w tym majątkowe:	72 969 082	16 032 502	3 846 645	412 443	455 157	0	0	0	0	0
	3. Porozumienia między jednostkami samorządu terytorialnego	93 217 989	255 647 025	322 935 025	288 835 025	4 135 025	4 135 025	4 135 025	4 135 025	4 135 025	4 135 025
	w tym majątkowe:	92 500 000	254 862 000	322 800 000	288 700 000	4 000 000	4 000 000	4 000 000	4 000 000	4 000 000	4 000 000
DOCHODY ogółem		1 233 318 911	1 221 259 672	1 256 767 553	1 164 998 052	860 196 193	830 926 816	838 836 797	844 509 470	849 903 223	855 707 744

od innych jednostek samorządu terytorialnego, na podstawie podpisanych porozumień. Rozwiązanie to jest często stosowane właśnie na poziomie regionalnym. W takim przypadku jednostki samorządu terytorialnego mogą być zainteresowane we współfinansowaniu realizacji przedsięwzięcia, np. inwestycji drogowej - ponieważ rozwiąże to szereg problemów lub pozwoli na zakończenie ważnego, priorytetowego zadania na obszarze gminy. Tego typu rozwiązania są stosowane w przypadku Województwa Śląskiego. W prognozie na lata przyszłe przewidziane są dotacje celowe na podstawie porozumień z jednostkami samorządu terytorialnego. Podstawowe znaczenie mają tutaj środki na realizację inwestycji pn. Budowa Drogowej Trasy Średnicowej „Zachód”, odcinek Zabrze – Gliwice. Środki na powyższą inwestycję po stronie dochodów prognozowane są do roku 2014, a więc do czasu jej zakończenia.

W latach 2011-2020 prognozuje się również dotacje celowe na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej w kwocie 76.600.000 zł, w tym dotacje na wydatki bieżące w kwocie 46.598.000 zł oraz dotacje na wydatki majątkowe w kwocie 30.002.000 zł. Dotacje te zaplanowano na lata przyszłe na poziomie przyjętym do projektu uchwały budżetowej na rok 2011.

Tabela 2 przedstawia prognozę dochodów według poszczególnych źródeł.

II. PROGNOZA WYDATKÓW

Wydatki bieżące (bez odsetek i prowizji od kredytów i pożyczek oraz wyemitowanych papierów wartościowych)

W związku z prognozowanym deficytem w roku 2011 wydatki bieżące w latach 2012-2020 oszacowano bardzo ostrożnie. W kolejnych latach prognozuje się wzrost wydatków o 1,6% w stosunku do roku poprzedniego. Prognoza obejmuje między innymi poniższe kategorie wydatków:

1. Wynagrodzenia i składki od nich naliczane

W pozycji tej ujęto wydatki związane z należnością za pracę wykonywaną na podstawie stosunku pracy, umowy zlecenia, umowy o dzieło wraz ze składkami na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne oraz składkami na Fundusz Pracy. Ujęto tu zarówno

wydatki finansowane ze środków krajowych, jak również finansowane ze środków unijnych. Wydatki z tego tytułu w całym okresie prognozowanym, od 2012 do 2020 roku, ujęto na poziomie przyjętym do projektu uchwały budżetowej na 2011 rok. Stała kwota w tym wypadku oznacza, iż Województwo Śląskie w przyszłych latach nie będzie przekraczać poziomu wynagrodzeń ustalonych w WPF. Zaznaczyć należy, że w kwocie tej mieszczą się wynagrodzenia i składki od nich naliczane związane z pracą we wszystkich jednostkach budżetowych Województwa Śląskiego, łącznie ze świadczeniem pracy w ramach zadań zleconych i powierzonych Województwu Śląskiemu z zakresu administracji rządowej.

2. Wydatki związane z funkcjonowaniem organów Województwa Śląskiego

Pozycja zawiera wydatki związane z funkcjonowaniem Sejmiku Województwa Śląskiego oraz wszystkie wydatki bieżące ujęte w rozdziale 75018 – Urzędy marszałkowskie Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. Wydatki związane z funkcjonowaniem Sejmiku obejmują diety radnych, umowy zlecenia, zakup materiałów i wyposażenia na potrzeby Kancelarii Sejmiku, podróże służbowe krajowe i zagraniczne radnych oraz składki członkowskie Województwa Śląskiego w organizacjach krajowych i zagranicznych. W 2011 roku ujęto dodatkową składkę w kwocie 2.085.000 zł dla Śląskiej Organizacji Turystycznej jako zabezpieczenie wkładu własnego do projektu „Śląski System Informacji Turystycznej”. Wydatki w latach 2012-2020 zaplanowano na stałym poziomie.

Wydatki bieżące związane będą przede wszystkim z kosztami utrzymania Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego (wraz z Zarządem Województwa), łącznie z wynagrodzeniami pracowników Urzędu i składkami od nich naliczanymi, zakupem materiałów i wyposażenia, kosztami podróży służbowych, delegacji zagranicznych, kosztami utrzymania strony internetowej. Należy jednak zaznaczyć, że w kwocie tej znajdują się również wydatki na realizację zadań z Regionalnego Programu Operacyjnego, Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, czterech projektów realizowanych w ramach Programów Operacyjnych Współpraca Transgraniczna Republika Czeska-Rzeczpospolita Polska oraz Rzeczpospolita Polska-Republika Słowacka, a także Współpracy Międzyregionalnej Interreg IVC. Wydatki w latach 2011-2020 zaplanowano na stałym poziomie.

3. Poręczenia i gwarancje

Wysokość poręczeń została zaplanowana na lata przyszłe, w oparciu o wielkość wynikającą z przyjętego na rok 2010 budżetu. Wysokość zobowiązań w tym zakresie nie zmienia się

znacząco w ostatnich latach i wynosi obecnie 8.100.000 zł. Województwo Śląskie udzieliło poręczeń samodzielnym publicznym zakładom opieki zdrowotnej na zabezpieczenie pożyczek tych zakładów zaciągniętych z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach. Do roku 2020 Województwo Śląskie nie przewiduje przekroczenia kwot poręczeń ponad 8.100.000 zł.

4. Rezerwy

W roku budżetowym 2011 zaplanowano rezerwę ogólną na nieprzewidziane wydatki w kwocie 4.798.000 zł. Rezerwę tę prognozuje się w latach następnych na tym samym poziomie.

W Wieloletniej Prognozie Finansowej ujęto również rezerwę celową na realizację zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego, zgodnie z art. 26 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 roku o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. Nr 89, poz. 590 ze zm.) w kwocie 2.702.000 zł. Rezerwa ta w 2011 roku i w latach następnych powinna utrzymywać się na stałym poziomie. Zgodnie z powyższą ustawą rezerwę taką ujmuje się w wysokości nie mniejszej niż 0,5 % wydatków budżetu jednostki samorządu terytorialnego, pomniejszonych o wydatki inwestycyjne, wydatki na wynagrodzenia i składki od nich naliczane oraz wydatki na obsługę długu.

5. Wydatki bieżące na przedsięwzięcia wieloletnie

Przez przedsięwzięcia zgodnie z art. 226 ust. 4 ustawy o finansach publicznych należy rozumieć wieloletnie:

- 1) programy, projekty lub zadania, w tym związane z:
 - a) programami finansowanymi z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych, tj. z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA), a także innych środków pochodzących ze źródeł zagranicznych,
 - b) umowami o partnerstwie publiczno-prywatnym,
- 2) umowy, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostki i z których wynikające płatności wykraczają poza rok budżetowy,
- 3) gwarancje i poręczenia udzielane przez jednostki samorządu terytorialnego.

Każde przedsięwzięcie musi być zadaniem, programem lub projektem wieloletnim. O wieloletniości przedsięwzięcia świadczy najczęściej podstawa prawna, w oparciu o którą dane zadanie jest realizowane, a więc może być to np. umowa wyszczególniająca zadanie do realizacji na lata 2011-2013 i zawierająca harmonogram wydatkowania środków na te lata. Nie jest przedsięwzięciem zadanie, które jest realizowane corocznie na podstawie rocznych umów – nie spełnia bowiem formalnego wymogu wieloletniości zobowiązania (np. corocznie organizowane konkursy, konferencje itp.). Ponieważ Wieloletnia Prognoza Finansowa jest uchwalana z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2011 r. – za przedsięwzięcia nie zostały uznane zadania, które kończą się w roku budżetowym 2011. Bowiem po pierwsze, nie spełniają wymogu formalnego wieloletniości, po drugie – pełny zakres informacji o tego typu zadaniach znaleźć można w projekcie uchwały budżetowej na 2011 rok.

Z realizowanymi przedsięwzięciami łączy się również konieczność wykazania limitów zobowiązań przypadających na konkretne zadania, projekty czy programy. Jest to kwota, na którą będzie można w przyszłości zaciągać zobowiązania, czyli podpisywać umowy, związane z realizowanym przedsięwzięciem. Kwota limitu zobowiązań będzie ulegała w kolejnych latach pomniejszaniu o kwotę zobowiązań zaciągniętych w ramach ustalonego limitu dla przedsięwzięcia.

W Wieloletniej Prognozie Finansowej należy wyszczególnić kwotę wydatków bieżących i majątkowych wynikających z limitów wydatków na planowane i realizowane przez Województwo Śląskie przedsięwzięcia, co powoduje konieczność ujmowania tych samych przedsięwzięć dwukrotnie – w podziale na część bieżącą i majątkową.

Wydatki na przedsięwzięcia bieżące zostały ujęte w dwóch załącznikach do projektu uchwały Sejmiku w sprawie przyjęcia Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego na lata 2011-2020 z podziałem na przedsięwzięcia wieloletnie bieżące i umowy wieloletnie, których realizacja jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostki.

W wykazie przedsięwzięć bieżących wieloletnich, stanowiącym załącznik 2 do projektu uchwały, wyszczególniono następujące ich grupy:

- 1) programy, projekty lub zadania związane z programami realizowanymi z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych,
- 2) programy, projekty lub zadania Województwa Śląskiego inne niż wymienione w punkcie powyżej, czyli finansowane w całości ze środków budżetu Województwa Śląskiego,

3) gwarancje i poręczenia udzielone przez Województwo Śląskie wraz z prognozowaną wolną kwotą do udzielenia nowych poręczeń.

W pierwszej grupie ujęto przedsięwzięcia stanowiące programy, projekty lub zadania przewidziane do realizacji w okresie dłuższym niż rok budżetowy, realizowane z udziałem środków bezzwrotnych z zagranicy. Przedsięwzięcia te zostały zestawione i podsumowane według działów klasyfikacji budżetowej. W ramach poszczególnych działów przedsięwzięcia są wykazane kolejno według programów realizowanych przez Województwo Śląskie – dwóch głównych - Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki oraz Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego, a następnie pozostałych przedsięwzięć współfinansowanych z funduszy strukturalnych i innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi. Dodatkowo, tam gdzie było to możliwe, ujęto je narastająco pod względem oznaczenia działania lub poddziałania.

Druga grupa ujmuje programy, projekty lub zadania finansowane wyłącznie ze środków własnych Województwa i te zostały wykazane według działów klasyfikacji budżetowej.

Gwarancje i poręczenia udzielane przez samorząd województwa to trzecia grupa przedsięwzięć wieloletnich. Ze względu na charakter wydatku bieżącego, jakim są poręczenia, ujęto je w załączniku dotyczącym przedsięwzięć bieżących. Przedsięwzięcia te wykazano jako limit wydatków, ale z wyszczególnieniem stosownych umów.

Przedsięwzięcia obejmujące umowy, których realizacja jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostki i z których wynikające płatności wykraczają poza rok budżetowy ujęto w załączniku 4 do projektu uchwały w sprawie przyjęcia Wieloletniej Prognozy Finansowej. Wykazano tu wyłącznie te umowy, dla których można określić elementy wymagane art. 226 ust 3 ustawy o finansach publicznych. Umów na czas nieokreślony lub takich, dla których nie było możliwe określenie łącznych nakładów finansowych (np. umów na dostawę wody, energii elektrycznej, umów o pracę ani innych umów o podobnym charakterze) nie wykazano w załączniku. Pozostałe umowy, które nie spełniają wymogów zawartych w art. 226 ust. 3 ustawy o finansach publicznych zostały wliczone do ogólnej sumy wydatków bieżących na poszczególne lata.

Wydatki dotyczące umów wieloletnich, których realizacja jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostki zaplanowano na lata 2011-2020. W załączniku zawierającym wykaz umów wieloletnich ujęto również wydatki dotyczące umowy dzierżawy z Wojewódzkim Parkiem Kultury i Wypoczynku im. Gen. Jerzego Ziętka S.A. w Chorzowie,

która jest podstawą działalności statutowej Śląskiego Ogrodu Zoologicznego. Umowa ta zawarta jest na czas oznaczony od 2008 r. do dnia definitywnego rozporządzenia przez WPKiW przedmiotem dzierżawy Śląskiego Ogrodu Zoologicznego, jednak nie dłużej niż do 31.12.2023 r. WPKiW zgodnie z „Planem restrukturyzacji” z 2004 r. stanowiącym podstawę do zawarcia umowy o przekazaniu środków finansowych z tytułu pomocy publicznej zamierza w celu przywrócenia zdolności do konkutowania na rynku, przeprowadzić proces restrukturyzacji przedsiębiorstwa obejmujący wydzielenie Śląskiego Ogrodu Zoologicznego ze struktur Parku. Województwo Śląskie jako dzierżawca i WPKiW, po spełnieniu wszystkich warunków prawnych i faktycznych obejmujących w szczególności rozliczenie pomocy publicznej, uregulowaniu stanu prawnego wszystkich działek, zamierzają rozporządzić definitywnie przedmiotem dzierżawy na rzecz Województwa Śląskiego do końca 2012 roku. Niemniej z tytułu tej umowy ujęto wydatki związane z dzierżawą do roku 2020.

Umowy wieloletnie, których realizacja jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostki pogrupowano według jednostek organizacyjnych odpowiedzialnych za realizację zadań własnych Województwa.

Wynik budżetu po oszacowaniu wydatków bieżących (bez obsługi długu) stanowi różnicę między dochodami ogółem a wydatkami bieżącymi (bez odsetek i prowizji od kredytów). W okresie prognozowanym ulega on wahaniom spowodowanym spadkiem dochodów ogółem i wzrostem wydatków przewidzianych na zadania bieżące. Niemniej szacuje się, że Województwo Śląskie uzyska corocznie nadwyżkę operacyjną.

Nadwyżka budżetowa z lat ubiegłych przeznaczona na pokrycie deficytu budżetu przewidywana jest jedynie w roku 2011. Nie planuje się nadwyżki w latach następnych.

Inne przychody niezwiązane z zaciąganiem długu stanowią spłaty rat pożyczek udzielonych samodzielnym zakładom opieki zdrowotnej przez Województwo Śląskie w latach wcześniejszych. Przychody z tego tytułu ujmowane są w latach 2011-2014 i sukcesywnie maleją wraz ze spłatą przedmiotowych pożyczek.

Splata i obsługa długu

W prognozie ujęto **rozchody** związane ze spłatą już zaciągniętych kredytów oraz kredytu przewidzianego do zaciągnięcia w roku 2011 na finansowanie wydatków majątkowych.

W latach 2009 i 2010 Województwo Śląskie zaciągnęło kredyty długoterminowe na wydatki majątkowe. W roku budżetowym 2009 r. zaciągnięto kredyt w wysokości **39.999.836 zł** na dwa zadania: „Zadaszenie widowni oraz niezbędna infrastruktura techniczna Stadionu Śląskiego w Chorzowie” oraz nabycie akcji Górnośląskiego Towarzystwa Lotniczego S.A. w Katowicach. Rok 2010 to kolejne kredyty związane z realizacją inwestycji drogowych w Województwie Śląskim, zakupem akcji Wojewódzkiego Parku Kultury i Wypoczynku SA, dalszą kontynuacją inwestycji związanej z zadaszeniem widowni Stadionu Śląskiego w Chorzowie. Ze środków uzyskanych z zaciągniętych kredytów planuje się również zakup czterech zespołów trakcyjnych oraz zakup używanych elektrycznych zespołów trakcyjnych po wykonanych naprawach głównych wraz z modernizacją oraz sfinansowanie przedsięwzięć realizowanych w instytucjach kultury.

Kredyty zaciągnięte w roku 2010 mają termin spłaty do końca 2020 roku. Kredyt zaciągnięty w roku budżetowym 2009 podlega spłacie do końca 2014 r. Wszystkie kredyty podlegają spłacie w ratach kwartalnych – dotyczy to zarówno spłaty rat kapitałowych jak i odsetek.

Wydatki na obsługę długu to wydatki bieżące i są to głównie **odsetki** od zaciągniętych i proponowanego do zaciągnięcia kredytu, a także prowizja związana z obsługą nowego kredytu. Postępowania przetargowe prowadzone na udzielenie kredytów w latach poprzednich zostały tak skonstruowane, by warunki finansowe na jakich Województwo zaciągało dług były bezpośrednio warunkowane stopą rynkową WIBOR 3M. Analiza kosztów wszystkich tych kredytów wskazuje na poprawność zastosowanych wówczas założeń, bowiem koszty były znacznie niższe od kosztów kredytów oferowanych standardowo przez banki. Wobec powyższego Województwo Śląskie przyjęło stawkę WIBOR 3M za podstawę oprocentowania wszystkich kredytów na lata 2009-2020. Stopa procentowa została stosownie zmodyfikowana o wskaźnik zaoferowany przez bank, który wygrał przetarg nieograniczony na udzielenie kredytu. Koszty wykazane przez Województwo Śląskie w WPF zostały obliczone na podstawie wskaźników rynku za lata 2009-2010 i prognoz na lata następne dla stopy WIBOR 3M wraz z szerszym o około 1 – 1,5 % marginesem związanym z niepewnością co do sytuacji ekonomicznej kraju.

Wydatki związane z obsługą długu i malejącym saldem zadłużenia, wynikającym ze spłat rat kredytów również sukcesywnie maleją w latach od 2012 do 2020.

Wydatki majątkowe

Podstawową kategorią wydatków majątkowych są wydatki związane z realizacją przedsięwzięć majątkowych wieloletnich Województwa Śląskiego. Obejmują one przede wszystkim zadania finansowane ze środków unijnych, a także zadania wynikające z aktualnego na dzień 20 października 2010 roku Wieloletniego Programu Inwestycyjnego Województwa Śląskiego. Ujęte tutaj zostały przedsięwzięcia realizowane na podstawie podpisanych porozumień z jednostkami samorządu terytorialnego (kontynuacja budowy DTŚ „Zachód” na odcinku Zabrze-Gliwice) oraz na realizację zadań majątkowych finansowanych z dotacji na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej. Ujmuje się tu oprócz przedsięwzięć wieloletnich również zadania inwestycyjne, które nie spełniały wymogu wieloletniości, gdyż np. ich realizacja kończy się w 2011 roku.

Wydatki majątkowe na przedsięwzięcia wieloletnie

Wydatki na przedsięwzięcia majątkowe wieloletnie zostały ujęte w załączniku 3 do projektu uchwały w sprawie przyjęcia Wieloletniej Prognozy Finansowej.

W załączniku tym pogrupowano przedsięwzięcia na:

- programy, projekty lub zadania związane z programami realizowanymi z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych, tj. z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA), a także innych środków pochodzących ze źródeł zagranicznych,
- programy, projekty lub zadania Województwa Śląskiego inne niż wymienione w punkcie powyżej, czyli finansowane w całości ze środków budżetu Województwa Śląskiego.

Samorząd Województwa Śląskiego w tych grupach ujął duże przedsięwzięcia inwestycyjne, które spełniają wymogi formalne z art. 226 ust. 3 ustawy o finansach publicznych. Wykaz ten ma swoje odzwierciedlenie również w Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020”.

Przedsięwzięcia finansowane z udziałem środków zagranicznych zostały ujęte w podziale takim jak przedsięwzięcia bieżące – a więc z wyszczególnieniem działu klasyfikacji budżetowej, programu oraz ewentualnego działania i poddziałania.

Wydatki na realizację przedsięwzięć wieloletnich ujęto do roku 2016, gdyż do tego roku przewidziane jest zakończenie wszystkich planowanych zadań, programów lub projektów spełniających wymogi z art. 226 ust 3 ustawy o finansach publicznych.

Objaśnienia dotyczące założeń, którymi kierowano się przy określeniu definicji przedsięwzięć zostały szczegółowo opisane przy wydatkach bieżących na przedsięwzięcia wieloletnie (str. 19 objaśnień).

Ustawa o finansach publicznych ujmuje jako przedsięwzięcie również umowy o partnerstwie publiczno-prywatnym, jednakże Województwo Śląskie na chwilę sporządzania niniejszej Prognozy nie przewiduje zawarcia tego typu umów.

Przychody

Województwo Śląskie przewiduje jedynie w 2011 roku kredyt na finansowanie zadań inwestycyjnych w kwocie 180.000.000 zł, którego spłata ma nastąpić do 2020 roku. W latach 2012-2020 nie ujmuje się nowych kredytów z uwagi na wysoki wskaźnik zadłużenia Województwa Śląskiego i konieczność spłaty kredytów zaciągniętych w latach poprzednich.

Kwota długu

Kwota długu to suma zaciągniętych w latach ubiegłych kredytów oraz proponowanego do zaciągnięcia w 2011 roku kredytu na finansowanie zadań inwestycyjnych. Jest to kwota stopniowo malejąca z uwagi na spłaty kolejnych rat.

Relacje oraz wskaźniki ujęte w WPF

Założone do poniesienia od 2011 roku i w latach następnych wydatki bieżące nie przewyższają prognozowanych w tym czasie dochodów bieżących, a zatem spełniony zostanie wymóg z art. 242 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. nr 157, poz. 1240 ze zm.) stanowiący, iż Sejmik Województwa nie może uchwalić budżetu, w którym planowane wydatki bieżące są wyższe niż planowane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki.

Do końca 2013 roku obowiązują wskaźniki dotyczące progów zadłużenia z ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. nr 249, poz. 2104 ze zm.). Pod tym

względem prognozowane na lata 2011-2013 zadłużenie Województwa Śląskiego spełnia określone w art. 169 i 170 tej ustawy wymogi. Na koniec każdego roku zadłużenie nie przekracza 60% prognozowanych na dany rok dochodów budżetowych ogółem, a więc mieści się w ustawowym progu określonym w art. 170 ust 1 tej ustawy. Nadmienić należy, iż obowiązywanie art. 169 i 170 zostało przedłużone na podstawie art. 85 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 – przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. nr 157, poz. 1241 ze zm.)

Przypadające w latach do spłaty raty kredytów wraz z należnymi w danym roku odsetkami oraz potencjalne spłaty poręczeń wraz z odsetkami nie przekraczają 15% prognozowanych na dany rok całkowitych dochodów budżetowych ogółem, co oznacza, że nie zostanie przekroczony próg określony w art. 169 ust. 1 ustawy o finansach publicznych z dnia 30 czerwca 2005 r.

W latach 2011-2013 zachowana zostanie również relacja, o której mowa w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, czyli stosunek łącznej kwoty przypadających w danym roku budżetowym spłat rat kredytów i pożyczek wraz z należnymi w danym roku odsetkami, a także potencjalnych spłat kwot wynikających z udzielonych poręczeń oraz gwarancji do planowanych dochodów ogółem budżetu, nie może przekroczyć średniej arytmetycznej z obliczonych dla ostatnich trzech lat relacji jej dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące, do dochodów ogółem budżetu. Relacja ta obowiązuje dopiero od 1 stycznia 2014 roku, niemniej została już obliczona dla lat 2011-2013.

Sposób finansowania spłaty długu

W latach 2011-2020 planuje się spłatę rat kredytowych z dochodów budżetu Województwa z udziału w podatku dochodowym od osób prawnych.

Sposób finansowania deficytu

Województwo Śląskie przewiduje finansowanie występującego w roku budżetowym 2011 deficytu przychodami osiągniętymi z kredytu w wysokości 180.000.000 zł oraz z nadwyżki budżetowej z lat poprzednich. W latach 2012-2020 nie planuje się deficytu budżetu Województwa Śląskiego.

Projekt Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Śląskiego wraz z prognozą długu spełnia wymogi ustawowe i umożliwia realną ocenę sytuacji ekonomicznej województwa. Przeanalizowano czynniki, które mogą mieć wpływ zarówno na wysokość dochodów jak i wydatków Województwa Śląskiego w latach 2011-2020.

Zarząd Województwa Śląskiego wnosi o jej uchwalenie.